

ЕКСПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК

Більше половини українського експорту дають такі галузі національної економіки, як металургійна, сільськогосподарська, машинобудівна та хімічна. Останніми роками експортний потенціал України нарощувався за рахунок продажу чорних та кольорових металів, зернових культур (пшениця, ячмінь), а також соняшникового насіння та олії.

Основною причиною збільшення товарообігу України протягом 2021 року на 35,3% проти аналогічного періоду 2020 року є зростання світових цін на провідні товарні позиції українського експорту. При цьому зростання по експорту (на 38,2 %) було більшим за зростання по імпорту (на 32,6 %). Така ситуація дозволила частково зменшити негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами. Більша половина цього зростання була сформована експортом металів та виробів з них, а також мінеральних продуктів. Зокрема, експорт металів та виробів з них зріс майже на три чверті або на 5 млрд дол. США. Експорт мінеральних продуктів зріс майже у два рази або на 3,2 млрд дол. США. В основі цього зростання було збільшення експорту залізної руди до ЄС та Китаю – на 0,8 млрд дол. США. Також збільшився експорт продукції хімічної промисловості (на 36,8 %) і машин, устаткування та транспорту (на 14,8 %). Збільшення експорту продовольчих товарів та сільськогосподарської продукції на 2,6 млрд дол. США (або на 16,6 %) відбулось попри скорочення їх фізичних обсягів на 16,5 % [1].

Україна є одними з найважливіших виробників сільськогосподарської продукції у світі. Країна є чистим експортером сільськогосподарської продукції і відіграє провідну позицію на світових ринках харчових продуктів і добрив. Є багато країн, які сильно залежать від імпортованих продуктів харчування та добрив, у тому числі ті, що входять до групи найменш розвинених країн та країн з низьким рівнем доходу, які мають дефіцит продовольства.

У 2022 році через конфлікт в Україні викликає занепокоєння щодо того, чи буде зібраний урожай, і чи буде можливим експорт продукції. Війна вже призвела до припинення перевезення зерна через порти Чорного моря, призупинення операцій з дроблення олійних культур і введення вимог щодо експортного ліцензування деяких видів продукції. До війни маршрути Маріуполя та Одеси становили половину всієї зовнішньої торгівлі України і 90% від торгівлі зерном. Україна є найбільшим експортером пшениці, але уряд заборонив експорт зернових та інших товарів, оскільки прагне забезпечити продовольчу безпеку більш ніж 6,5 мільйонів людей, які переміщені всередині країни [1]. Все це може вплинути на експорт країни у наступні місяці. Постачання деяких з цих ресурсів вже припинилося або зменшилось, що впливає на загальний рівень цін і ставить сільськогосподарський сектор деяких країн в нестабільне становище. Війна в Україні та пандемія вкотре показали, що кризи можуть завдати широкого економічного збитку в багатьох країнах світу.

Список використаних джерел

1. Щодо стану зовнішньої торгівлі товарами України за 9 місяців 2021 року: URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-10/ukraine-trade-9-months_29102021_0.pdf
2. The importance of Ukraine and the Russian Federation for global agricultural markets and the risks associated with the current conflict: URL: Режим доступу: <https://reliefweb.int/report/ukraine/information-note-importance-ukraine-and-russian-federation-global-agricultural>.